

Landsfundarsamtykt javnaðarmanna 7—8 desbr. 1957:

Ávarp til Føroya fólk

Í samljóð við grundsjónarmið demokratisku socialismunnar er tað stevnumál javnaðarflokksins at bjarga arbeidarafjöldini á sjógv og landi eins og einstaklinginum innan allar staddir úr figgarligum og andaligum høftum, so hvør einstakur føroyingur kann freista eitt frælst liv, og stríðist flokkurin fyri at beina burtur vesældóm og veita einstaklinginum sum øllum Føroya fólk í tryggileika og rættvísi.

Tíðarinnar teknisku framstig og figgarliga menning verða nýtt til at fremja vælstand í landinum og til at tryggja vælferð íbúgvanna.

Øll nútímans framstig verða at skipa í tænastu heildarinnar og atkomulig hjá øllum.

Ávøksturinn á virkjum og arbeiði má í fyrsta lagi koma teirri arbeiðandi fjøldini og forbrúkarunum til góðar, og ikki einans nøkrum fáum einstaklingum sum nú.

Mið og grunnar okkara eru høvuðshjallur fólksins.

Allur okkara litli landgrunnur fyri føroysku sjóvinnuna og annars Íslands krøv viðvíkjandi sjómákinum er stóða javnaðarmanna.

Fiskimarkið verður at verja við sjóverju, ið verður umsitin av føroyingum.

Endurreising av øllum okkara vinnulívi á sjógv og landi til trygdar og skapan av arbeiði til allar hendur verður stöðil undir vælferðarsamfelaginum við socialu og mentunnarligu góðunum, ið er socialismunnar mál at fremja.

Øll okkar figgarorka verður at samskipa og koma undir landsins fyrirsæti.

Allur iløgopolitikkur verður at reka á nýggjum grundarlagi, samsvarandi fólksins rætt og vinnulívsins tarv.

Sambart hesa samskipan verða bankalagið og øll trygging at koma á hendir samfelagsins.

Innløgnar av hesi samskipan eins og innløgurnar við landsins yvirtøku av øllum stórinflutningi av olju, salti, kalli og øllum útgerðarvörum, skreytvarum, radio- og ravnagnslutum og øðrum verða hin mikli hornarsteinurin undir samfelagsins húsarhaldi.

Arbeidsamboðini á sjógv og landi eiga á samvinnugrundarlagi at vera í hondum teirri arbeiðandi fjøldini.

Miðvíst arbeiði eiga at vera gjørt til frama fyri samvinnu- og brúksfelagsrørsluna.

Øllum eiga at verða tryggjað rættvísa úrtøku av arbeiði sínum.

Arbeidsrættindi verða at skráseta við lóg.

Galdandi órættvísa skattaskipan verður at avtaka, og nýggj tíðarhóskandi gjørd.

Tollskipanin umgjørd og tollur á neyðsynjarvörum avtakin.

Príslagið verður at koma undir strangt eftirlit.

Á sama hátt verður samfelagið at hava eftirlit við vinningsbýti og teim hørðu privatu monopolinum.

Øll havna-, vega- og lendingargerð verður at fremja uttan dvøl eftir eini landsumfatandi heildarætlan.

Innanóggja samferðslan á hondum samfelagsins verður samskipa við tíðarhóskandi ferðafólka- og fluttningsfórum, akfórum og flogfórum har ið tað er neyðugt og gjørligt.

Regluligt flogsamband við útheimin verður at seta í verk.

Fólkatryggingin verður at seta í gildi sum stórsta framstig fyri fjøldina.

Arbeidisloysistrygd verður at skipa beinavegin her eins og í hinum norðanlondum.

Øll sjúkra- og læknahjálpið eins og medisín eiga at verða ókeypis.

Læknarnir verða fastlontir.

Øllum verða at tryggja javnbjóðis rætt og atstöður til lærdóms og menningar av andans evnum og handalagi uttan mun til figgarviðurskipti, og hvar ið ein býr.

Ein nýggj nútímans gjørd demokratisk landbúnaðarskipan á samvinnugrundarlagi verður at seta í verk.

Ódyr og lagalig húsabygging verður at gera, so hitt uppvaksandi liðið í Føroyum verður at hava eins góð líkindi til húsabygging og búsetingar sum í hinum norðanlondum.

Alt menningar- og mentunarstarv eiga at fáa hollasta virkislíkindi og stuðul í mun til tann ovurstóra týðning hesir tættir hava í samfelagslívinum.

Megnamergin undir hesi veldugi demokratisku umskipan verður ein faklig og politisk fylking av Føroya fiskimanna- og arbeidarafjöldi í samfylking við teirri norðurlendsku arbeidarafjöldini á socialistiskum grundarlagi.

Við hesum ávarpi vendir Føroya javnaðarflokkur sær til alt Føroya fólk, til handar og andans arbeiðarar, til yngri sum eldri.

Tað, ið leikar á, er vælferð fólksins.

Burtur við vesaldómi, ótryggleika og órættvísi, fyri frígering fólksins frá ómegd, fyri socialistiska fólkaheimið Føroyar.

Landsfundur javnaðarflokksins í Klakksvík

Seinasta leygar- og sunnudag var landsfundur Føroya javnaðarflokks hildin í Klakksvík.

Tað hevur verið síður at hildið henda fund á ymskum stöðum. Fyri 10 árum síðan — í 1947 — var hesin fundur eisini hildin í Klakksvík.

Norðoya javnaðarfelag, ið er stórt politiskt felag — næststørst av javnaðarfelagunum — hevði fyrirrekað fundin, ið byrjaði í KFUM & K leygarkvöldið.

HIN POLITISKA STØÐAN

P. M. Dam, flokksformaður, byrjaði við einum søguligum yvirliði yvir arbeiði flokksins frá tí, hann í 1928 varð umboðaður á tingi og fram til dagin í dag. Í hesum viðfangi tók hann upp ymskar tættir og ymsk mál, ið flokkurin hevði borið fram á ting og greiddi frá, hvørja lagnu hesi høvdu fingið.

Stór mál vóru vunnin aftaná drúgt stríð, meðan onnur høvdu verið feld; men tað hevði vist seg

her eins og alla aðrastaðni, at einki afturhald var fært fyri í longdini at forða teimum socialistisku rættvísiskrøvunum. Tey vóru í samljóð við vilja fólksins, nakað, ið brann teirri arbeiðandi fjøldini í barmi, kreftur — eins og allar aðrar náttúrkreftir, ið ikki kunnu bindast, men mátti fram, fram í livið og fram til sigurs.

Aftaná inngangsreðu Dams høvdu aðrir orðið, aðrenn farið varð undir viðgerðina av arbeiðsstevnu flokksins.

ARBEIÐSSTEVNAN

Hetta mikla mál átti mestapartin av fundartíðini.

Arbeidsstevnan verður gjørd almannakunnug her í blaðnum. Høvuðstættirnir eru í eini áheitan til Føroya fólk — sendir út í útvarpinum.

Tað er umráðandi, at hvør javnaðarkvinna — og maður — gjølla kannar hesa stevnu. Ivaløyst er hon (Framh. á 4. síðu).

Ávarp til Føroya fólk

Í samljóð við grundsjónarmiðini í sosialdemokratisku socialismuni er tað mið og mál javnaðarflokksins at tryggja øllum frælst liv og beina burtur vesældóm, ótryggleika og órættvísi.

Flokkurin leggur til brots fyri, at teknisku og figgarligu framstigin verða nýtt til at fremja vælstand í landinum og tryggja vælferð fólksins — menniskjan fyrst.

Øll nútímans tiltøk og framstig verða skipað í tænastu samfelagsins — fólksins.

Ávøksturinn av hesum má ikki einans koma nokrum fáum einstaklingum til góðar, men teirri arbeiðandi fjøldini og forbrúkarunum.

Ein nútímans endurreising av øllum okkara vinnulívi á sjógv og landi at skapa arbeiði til allar hendur er aðaltakið.

Henda endurreising verður stöðil til vælferðarsamfelagið og verður at tryggja socialu og mentunnarligu framstigin.

Flokksins arbeiðsstevna

Fiskimarksmálið:

Íslands krøveru okkara. Mið og grunnar okkara eru høvuðshjallir fólksins. Allan okkara litla landgrunnur fyri sjóvinnuna.

Skipan verður fingin til tess, at umsitingin av sjóverjunum verður á føroyskum hondum.

Endurreising vinnulívsins:

Øll peningaorka landsins verður at koma undir fyrirsæti samfelags-

ins og síðan nýtt til endurreising vinnulívsins eftir eini landsumfatandi planøkonomiskari heildarætlan. Samanber uppskot javnaðarmanna á tingi.

Skipaflostin:

Landið tekur sær av endurnýggjanini av skipaflostanum sambært uppskotinum hjá javnaðarmonnum á tingi.

Í hesi endurreisingini er eisini skapanin av einum farmaskipaflota.

Monopolbandið, ið nú gevur stórmanninum einkarrætt at fáa skip, verður brotið, so allir verða at hava sama rætt og líkindi at fáa sær skip.

Skipabygging:

Skipaðsmiðjir við øllum nútímans smiðitólum og greiðum verða at gera, so skip okkara kunnu byggjast her á landi í standardtypum, so kostnaðurin kann gerast hin billigasti.

Ídnaður í samband við fiskivinnuna:

Trol-, garnavirki, tog- og snorisvirki, húka- og onnur virki verða at fremja eftir landsætlan í samband við sjóvinnuna.

Somuleiðis verða filett- og hermetikkvirki, fiska- og sildamjølsvirki eins og onnur virki at gera burtur úr øllum tí, ið vinnist av sjóvinnu.

Framhald á 3. síðu.